

Γράμμα του Προέδρου της ΕΚΕ

Ο Ρόλος της Καρδιοχειρουργικής στη Σύγχρονη Ελλάδα

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΧΑΡΙΔΗΣ

Καθηγητής Καρδιολογίας

Η ειδικότητα της καρδιοχειρουργικής έχει μια σύντομη ιστορία μόνο 60 ετών. Παρόλα αυτά, είναι ευρέως αποδεκτό, ότι ο αντίκτυπος της στις ζωές ενός τεράστιου αριθμού ασθενών είναι μεγάλος. Ως ειδικότητα, η καρδιοχειρουργική ήταν πάντα στην πρώτη γραμμή της κλινικής πράξης με μια μικρή σε αριθμό αλλά πολύ σοβαρή και με υψηλή κατάρτιση ομάδα χειρουργών. Ιστορικά, η καρδιοχειρουργική προσέφερε επιτυχείς θεραπείες για την αντιμετώπιση της στεφανιαίας νόσου, των βαλβιδοπαθειών και των συγγενών καρδιοπαθειών. Πρόσφατα επιτεύγματα περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση της καρδιακής ανεπάρκειας και των καρδιακών αρρυθμιών. Αναγνωρίζεται ότι η γενική επιτυχία αυτών των χειρουργικών επεμβάσεων βοήθησε να ανοίξει ο δρόμος στα σημερινά σύγχρονα θεραπευτικά πρωτόκολλα των καρδιακών παθήσεων.

Οι προηγούμενες δύο δεκαετίες έχουν θέσει ιδιαίτερες προκλήσεις στην καρδιοχειρουργική, ιδιαίτερα μέσω της εμφάνισης των τεχνικών της επεμβατικής καρδιολογίας. Ενώ και οι δύο ειδικότητες, η καρδιοχειρουργική και η καρδιολογία, μοιράζονται κοινούς στόχους όσον αφορά την έκβαση του ασθενούς, μέχρι τώρα, κάθε μια είχε αναπτυχθεί ανεξάρτητα από την άλλη. Γίνεται τώρα, αργά αλλά σταθερά, αποδεκτό ότι η ομαδική θεραπευτική προσέγγιση είναι πιθανώς ο καλύτερος τρόπος για ποιοτικές υπηρεσίες και για ανάπτυξη και των δύο ειδικοτήτων.

Οι καρδιοχειρουργοί, που λατρεύουν γενικά την ιδέα της ανεξάρτητης εργασίας, πρέπει να σκεφτούν την πιθανή συνεργασία με τους καρδιολόγους και με άλλες ιατρικές ειδικότητες. Από την άλλη πλευρά, οι καρδιολόγοι πρέπει να διαπιστώσουν αυτή την αλλαγή και να επενδύσουν στην υποστήριξη και στην προώθηση μιας ομαδικής προσέγγισης στην κλινική

πράξη. Η προοπτική της διαμόρφωσης των αποκαλούμενων «ομάδων καρδιάς» (heart team), με τις οποίες καρδιοχειρουργοί και καρδιολόγοι θα δουλεύουν μαζί θα οδηγήσει στην πρόοδο.

Συχνά, βλέπω τους συναδέλφους που συμμετέχουν σε διάφορες επιστημονικές συζητήσεις, όπως π.χ. για την αορτοστεφανιαία παράκαμψη με πάλλουσα καρδιά, να ξεχνούν το γεγονός ότι οφείλουμε να εφαρμόζουμε τη σωστή τεχνική στο σωστό ασθενή και όχι να δίδουμε σε κάθε ασθενή την ίδια τεχνική, ανεξαρτήτως του τι θεωρούμε καλύτερο. Πρέπει να αγκαλιάσουμε τις νέες τεχνικές, όπως είναι οι ελάχιστα επεμβατικές τεχνικές (minimally invasive procedures), και τα νέα υλικά που διαθέτουμε και να κοιτάξουμε το μέλλον με νέα μάτια.

Αν και πολλοί καρδιοχειρουργοί και καρδιολόγοι δεν συμφωνούν, πρέπει να υπάρξει μια κινητοποίηση προς την κατανόηση της έννοιας της οικονομικής διαχείρισης και των οικονομικών της υγείας. Μέσω της καλύτερης κατανόησης και της καθημερινής επαφής με τους διοικητές και τους οικονομολόγους υγείας θα εφαρμόσουμε πρακτικές που υποστηρίζουν το χώρο που ασκούμε την ιατρική και θα είμαστε σε θέση να χρησιμοποιήσουμε τους διαθέσιμους πόρους, έχοντας κατανοήσει ότι δεν παρέχονται δωρεάν ούτε είναι απεριόριστοι. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Ελλάδα, όπου η τρέχουσα οικονομική κρίση απειλεί τόσο τον αριθμό των ασθενών που λαμβάνουν καρδιολογική θεραπεία όσο και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται σε ολόκληρη τη χώρα. Είναι περιττό βέβαια να πούμε, ότι η προσπάθεια για χαμηλό κόστος δεν πρέπει να είναι εις βάρος της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουμε στους ασθενείς.

Το μέλλον της καρδιοχειρουργικής ανήκει κυρί-

ως στη νέα γενεά των καρδιοχειρουργών. Δεδομένου ότι νέες τεχνικές και νέα υλικά θα διατίθενται στα επόμενα χρόνια, η αντιμετώπιση των βαλβιδοπαθειών και της καρδιακής ανεπάρκειας θα αλλάξει ριζικά. Πιστεύω ότι ούτε η καρδιοχειρουργική, αλλά ούτε και η επεμβατική καρδιολογία, θα είναι όπως σήμερα. Η απόσταση μεταξύ της επεμβατικής καρδιολογίας και της καρδιοχειρουργικής θα γίνει πιο γκρίζα, ώστε σύντομα αυτές οι δύο ειδικότητες να

συγχωνευθούν σε μια νέα ειδικότητα που θα οδηγήσει στο μέλλον, σε μια πολύπλευρη αντιμετώπιση των ασθενών με καρδιαγγειακές παθήσεις.

Το μέλλον της καρδιοχειρουργικής στη σύγχρονη Ελλάδα θα εξαρτηθεί από τον τρόπο που οι καρδιοχειρουργοί και οι καρδιολόγοι θα αδράξουν τις ευκαιρίες που θα δοθούν κατά τη διάρκεια αυτής της οικονομικής κρίσης, προστατεύοντας παράλληλα την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν στην κοινωνία.